

Butlletí

per la igualtat
NÚM. 8

ACCIÓ PER LA SALUT

de les dones

SIAD
BAIX CAMP

SAI
BAIX CAMP

CONSELL
CONSULTIU de les
DONES
BAIX CAMP

CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP

MAIG 2023

ACCIÓ PER LA SALUT DE LES DONES

El **28 de maig** es reivindica el **Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones**. L'objectiu d'aquest dia és visibilitzar la desigualtat entre dones i homes en termes de salut, així com proposar mesures que afavoreixin la igualtat i també fer difusió de l'estat de salut de les dones, de les seves necessitats i demandes, i del compromís de les administracions per donar-hi resposta.

Origen

L'**origen** d'aquesta reivindicació es remunta a **l'any 1987**, quan en una reunió de la Xarxa Mundial de Dones pels Drets Reproductius a Costa Rica, la Xarxa de Salut de les Dones Llatinoamericanes i del Carib va proposar la creació d'un Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones.

1987

COSTA RICA

ACCIÓ PER LA SALUT DE LES DONES

El canvi climàtic i la salut de les dones

El **canvi climàtic** afecta més a les **dones** segons l'**Organització Mundial de la Salut** (OMS) i l'informe que ha publicat "Gènere, canvi climàtic i salut", on evidencia que molts dels riscos per a la salut als quals podria afectar el canvi climàtic varien en funció del sexe. Desastres naturals en els quals influeix el clima, com les sequeres, les inundacions i les tempestes, es cobren la vida d'un nombre major de dones que d'homes, sobretot de noies joves, segons els autors de l'estudi.

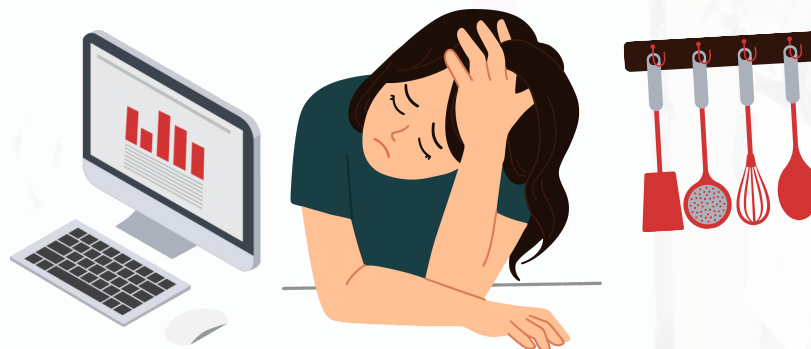
La violència Masclista i la salut de les dones

Als riscos de salut addicionals i al seu tractament insuficient, hi hem d'afegir l'**agressió directa** i el dolor de les **violències masclistes**. Encara vivim situacions **d'assetjament i de discriminació per raó de gènere**, i continuen **sent assassinades pel fet de ser dones**.

La doble jornada i la salut de les dones

A més de tot això s'assumeix el cost que suposa pels seus cossos haver d'invertir el **dobles de temps** que els **homes** en **les feines domèstiques**, causa una elevada exigència per un baix reconeixement i una exigència estètica superior a la dels homes, entre d'altres, els factors de risc per a la salut de les dones es multipliquen.

En general, una **major corresponsabilitat familiar** i **millora** de les **condicions dels treballs remunerats** contribueix a **millorar** la **salut de les dones**.

L'organització mundial de la Salut (OMS)

Segons defineix l'**Organització Mundial de la Salut** (l'OMS) "la **SALUT és el complet benestar físic, mental i social d'una persona i no només l'absència de malaltia**. Per això, en aquesta crisi, la dona és novament la més perjudicada: perquè està posant en perill la seva salut, perquè està exposada a la violència masclista, per la falta d'interacció social i per la càrrega de cuidar als altres."

L'**OMS** diu que la **classe social, el gènere i la condició migratòria** són **factors determinants** per a la **salut** de les persones.

Ara per ara, el fet de **ser dona**, per si sol ja és un **risc per la salut**. Les dones viuen més anys, però aquests anys de més, molts cops, no són en bones condicions. Entre les discriminacions en l'àmbit de la salut, hi trobem la manca de perspectiva de gènere, falta d'EQUITAT, en la investigació i els assajos clínics, en els diagnòstics i els tractaments.

Segons l'**OMS**, tot i que les dones **tenen major esperança de vida** que els homes en la majoria dels països, hi ha una **sèrie de factors sanitaris i socioculturals** que **impedeixen que les dones i nenes es beneficiïn** de serveis de **salut de qualitat i assoleixin el màxim nivell possible de salut**, que són:

Les desigualtats en les relacions de poder entre homes i dones

Les normes socials que redueixen les possibilitats de rebre educació i trobar oportunitats d'ocupació

L'atenció exclusiva a les funcions reproductores de la dona

El patiment potencial o real de violència física, sexual i emocional.

ACCIÓ PER LA SALUT DE LES DONES

Les dones estan perjudicades pel simple fet de ser dones, viuen maltractades, mutilades, agredides sexualment i assassinades.

El món de la medicina

Quan el gènere condiona la qualitat de vida:

Les malalties cardiovasculars són la primera causa de mort entre les dones a Europa. En el cas dels infarts, la mortalitat en dones és el doble que en els homes. Sovint això passa per un retard en el diagnòstic, que històricament s'ha basat en paràmetres masculins. Tant les tècniques de diagnosi i terapèutiques com la recerca de fàrmacs per prevenir i combatre malalties gairebé mai estan pensades tenint en compte les característiques i les necessitats específiques del cos de la dona. Davant d'això, cada cop són més els especialistes que reivindiquen una perspectiva de gènere a l'hora d'abordar temes de salut.

Cada vegada són més especialistes que afirmen que el motiu d'aquesta, diferència és la bretxa de gènere existent al món de la medicina. Es tracta de biaixos no sempre conscients que fan que les dones triguin més a ser diagnosticades o no se les tingui en compte a l'hora de fer recerca sobre una malaltia o un fàrmac determinat.

Segons l'endocrina Carme Valls Llobet "patim una medicina androcèntrica que ha investigat les manifestacions en els homes i ha extrapolat els resultats a les dones" un exemple recent ha estat la vacuna del Covid-2019 i les alteracions en la menstruació, que no es van estudiar durant els assajos clínics.

CARME VALLS LLOBET

(Barcelona, 21 de maig de 1945) és una **política i metgessa** espanyola, especialitzada en endocrinologia i medicina amb perspectiva de gènere.

RISCOS INVISIBLES PER LA SALUT DE LES DONES

Biaixos de gènere en la medicina que causen invisibilitat

Biaixos en investigació i docència: Absència dones en les cohorts

Estereotips de gènere

No valoració de condicions vida i treball i sobrecàrrega psicosocial

Organització sanitària androcèntrica

Biaixos en prevenció i promoció de la salut

Absència d'investigació en morbiditat diferencial, evolució i tractaments

Estereotips de gènere dins l'assistència mèdica

Invisibilitzar els diagnòstics: Suposant que els riscos i morbiditat dels homes i de les dones són iguals, quan són diferents

Considerar que hi ha diferències biològiques o psicològiques quan hi ha similituds

Minimitzar o maximitzar (MEDICALIZAR) patologia femenina i tats de laboratori, sense base científica

Paradigma reduccionista de etiologies o relació incorrecta de causa - efecte

ACCIÓ PER LA SALUT DE LES DONES

Riscos diferents invisibles

Tòxics en medi ambient i en llocs de treball

Condicions de treball discriminatòries:

salari, sostre de vidre,
terra enganxós

Estrès físic i mental

Violència estructural, física, mental i
socio sanitària

Cicle menstrual podria ser
indicador de salut

Violència per micromasclismes
generalitzats

Diferències genètiques: Major vulnerabilitat
a les malalties autoimmunes entre dones

Treballs i salut mental

Les dones que treballen fora de casa i a casa tenen majors nivells d'ansietat i d'addiccions al tabac i als ansiolítics.

Les dones que només treballen a casa tenen una major incidència de depressió.

La LGTBI-fòbia

El 17 de maig es va establir com a Dia Internacional contra la LGBTI-fòbia pel fet que en aquest dia del 1990 l'OMS (Organització Mundial de la Salut) va eliminar l'homosexualitat de la llista de malalties mentals.

Objectius

L'objectiu d'aquest dia és sensibilitzar la societat contra la discriminació que pateix el col·lectiu LGBTI+ (lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals). A través de la informació, reflexió, reivindicació i denúncia contra les agressions físiques, psicològiques, intel·lectuals i morals de les persones per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere.

Lesbianes

Gais

Transsexuals

Bisexuals

Intersexuals

+

Lleis a Catalunya

El passat 2014 es va aprovar a Catalunya la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, instant els ajuntaments a desenvolupar polítiques LGBTI+.

Lleis a Espanya

La Llei 13/2005, per la qual es modifica el Codi Civil en matèria de dret a contraure matrimoni, va introduir en l'ordenament jurídic el matrimoni entre persones del mateix sexe, amb plenitud d'igualtat, superant amb això la concepció tradicional (reflectida encara en l'última edició del Diccionari de la RAE) de la diferència de sexes com un dels fonaments del reconeixement pel nostre Dret de la institució matrimonial.

LGBTI-fòbia

Les persones LGBTI+ (lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals) són criminalitzades en més de 69 països i en 11 poden ser condemnades a mort. Unes terribles circumstàncies que se sumen a unes altres tristament habituals i quotidianes com el rebuig familiar, els problemes per a tenir una ocupació, l'assetjament, les amenaces, les agressions verbals i físiques, o la falta de protecció estatal, entre altres.

Penalització per actes sexuals entre persones del mateix sexe

Pena de mort per actes sexuals consensuals entre persones adultes del mateix sexe (2020):

Països per als quals ILGA Món va poder confirmar que existeix certesa jurídica que la pena de mort (PM) és el càstig establert per als actes sexuals consensuals entre adults del mateix sexe (ASCAMS): **Aràbia Saudita, Brunei, l'Iran, Mauritània, Nigèria, Lemen, l'Afganistan, Unió dels Emirats Àrabs, el Pakistan, Qatar, Somàlia.**

WEBGRAFIA

- Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones 2021 - CCOO CAT
- <https://igualtatsantboi.cat/28m-dia-daccio-per-a-la-salut-de-les-dones/>
- ADPC | 28 de maig. Dia internacional d'Acció per la Salut de les Dones
- Mujeres invisibles para la medicina, también en la investigación de la COVID-19 (rtve.es)
- <https://igualtatsantboi.cat/28m-dia-daccio-per-a-la-salut-de-les-dones/>
- 28 de maig. Dia Mundial d'acció per la salut de les Dones — Regidoria d'Educació, Cooperació, Drets Civils i Feminismes. (paeria.es)
- 28 de maig, Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones. Canal Salut (gencat.cat)
- 28 de maig: Dia Internacional d'Acció per la Salut de les Dones | La Independent
- MUJERES, TRABAJO, Y SALUD: PERSPECTIVAS DESDE LA ECONOMÍA SUMERGIDA EN LOS PAÍSES EN DESARROLLO. (uv.es)
- SPA-COVArtboard 1 (ilga.org)
- La Moncloa. 11/05/2021. Día Internacional contra la homofobia, la transfobia y la bifobia [Consejo de Ministros]

SERVEI D'ATENCIÓ INTEGRAL LGBTI+

SENSIBILITZAR i INFORMAR a persones i entitats, per tal de mostrar la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere i prevenir l'LGBTI fòbia

C/ Dr. Ferran, 8 43202 REUS

Telèfon: 977327155 ext. 4012

Horari: de 9 h a 14 h

E-mail: sai@baixcamp.cat

SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES

S'ofereix INFORMACIÓ, ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT en TOTS els aspectes relacionats amb la vida de les DONES.

C/ Dr. Ferran, 8 43202 REUS

Telèfon: 977 327 155 ext. 4012

Horari: de 8 h a 15 h

E-mail: siad@baixcamp.cat

CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP